

Felcsúti Hírlap

2025. július, XIV. évf., 7. szám (155.)

+ 4 oldal

Endress 20 Két évtizede a világhírű óceánrepülővel

Iskolánk névadásának 20. évfordulóját ünnepeltük

Képmás

Közösségi értékeink
a bicskei Fiatalok Házában

Együtt

Vendégségben a csókakőiek

Interjú

Búcsúzik a Letenyey
első igazgatója, Bánya György

Júliusi tartalom

3

Hirdetmény
'Csúti vigasságok

4

Együtt
Vendégségben a csókakőiek

6

Képmás
Közösségi értékeink
a bicskei Fiatalok Házában

10

Interjú
Búcsúzik a Letenyey első igazgatója, Bányai György

14

Endresz 20
Együtt az iskola egykori diákjai

16

Endresz 20
Zsenya kapitány
és az óceánrepülés kulisszatitkai

18

Endresz 20
Könyvben az elmúlt 77 év

21

Endresz 20
A Kárpát-medence tájain
a Duna Művészegyüttessel

24

Endresz 20
Gálaműsor tehetségeinkkel

28

Mesesarok
Zafír mőresre tanítja Pötyit

30

Konyha
Színes zöldségnyárs

31

Kert
Fagytűró gyümölcsök

32

Harangszó
Itt az idő változtatni!
„Élvezd az életet!”

34

Mozaik

2025.08.16., SZOMBAT
A TAMÁSSY-MARGALIT KÚRIA PARKJA

‘CSÚTI VIGASSÁGOK’
FELCSÚT KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
MEGHÍVJA ÖNT ÉS KEDVES CSALÁDJÁT
FALUNAPI RENDEZVÉNYÉRE!

- 14.45 A KASTÉLY ÓVODA ÉS BÖLCSSŐDE MACI CSOPORTJÁNAK BEMUTATKOZÁSA
- 15.00 "HA JÓ A KEDVED..." GYERMEKMŰSOR
- 15.55 GENIUS AKROBATIKUS ROCK AND ROLL CLUB
- 16.15 "DÉLIBÁBOS HORTOBÁGYON" OPERETT-ELŐADÁS
- 17.15 DÍJÁTADÓK: FŐZŐVERSENY, KONYHAKERTI VERSENY
- 17.45 HABPARTY
- 18.00 A RETRO KINGS ZENEKAR MŰSORA
- 19.30 FALUVACSORA
- 20.00 FELCSÚTI FÜTYÜLŐS TÁNCCSOPORT
- 20.30 KREDENC EGYÜTTES
- 21.45 LUMINOUS LED SHOW
- 22.15 DJ TURÁN ÉS GOFFA

KÍSÉRŐ PROGRAMOK:
KÉZMŰVES-FOGLALKOZÁSOK, LÉGVÁRAK,
FŐZŐVERSENY, ÜGYESSÉGI JÁTÉKOK

A HELYSZÍZEN BÜFÉ FOG ÜZEMELNI.

A MŰSORVÁLTOZÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

Együtt Barátok, ha találkoznak

Vendégségben a csókakőiek

Eljött az ideje, hogy a Gyöngyvirág Nyugdíjasklub „testvérklubja” újból ellátogasson Felcsútra. Önkormányzatunk jóvoltából a csókakőiek a Faluházban ezúttal is színvonalas vendéglátásban részesültek.

„Régen látott ismerősök köszöntik ismét egymást, újra felcsendül az ének, zeng, mint a dalos madár” – énekeltek találkozásuk nyitányaként a felcsútiak és a csókakőiek. Több mint tíz éve, 2013. július 29-én kötött egymással barátságot a felcsúti Gyöngyvirág Nyugdíjasklub és a csókakői Örökifjú Nyugdíjasklub. Azóta évről évre meglátogatják egymást, s összejöveteleik korántsem csupán a mulatozásról szólnak, hanem arról is, hogy megismerjék a másik településének teremtetett és épített környezetét, értékeit, mindennapi életét. A Felcsútra érkező csókakőiek idén az egykori főúri klasszicista kastélyban működő Kastély Óvoda és Bölcsőde épületét fedezték fel, bepillantva az ovisok és a bölcsisek hétköznapijaiba is. Majd a Faluházban gyűltek össze, közel hetvenen, s mielőtt nekiláttak volna a Felcsút Községi Önkormányzat jóvoltából készített ízletes ebédnek (és persze a klubtagok készítette kalácsoknak-sütemények-

nek), a klubvezetők ajándékokkal kedveskedtek egymásnak. „Nagy öröm számunkra, hogy egy év elteltével ismét találkozhatunk – fordult a csókakői barátokhoz klubunk két vezetője, Schmidtné Jutka és Vargáné Erzsike. – Hogy mi történt velünk az elmúlt időszakban? Számos programunk volt. Havi összejöveteleinken és gyógyfürdő-látogatásainkon túl kirándultunk Zircen és Pannonhalmán, valamint a Budai Várnegyedben és az Országházban, mulattunk a térség klubjainak batyubályaiban, bekapcsolódtunk a Nyugdíjasklubok és Idősek „Életet az éveknek” Országos Szövetsége Fejér vármegyei szervezetének a programjaiba, s vártuk már, hogy veletek is újra együtt ünnepeljünk.” A finom falatok után kezdődhetett a mulatozás. A talpalávalót ezúttal is Zsombok Imre húzta, a tánchoz a kedvet a Füttyölős táncegyüttes tüzes műsora hozta meg.

Nagy Enikő, fotó: Tóth P. Flóra

Képmás „Felcsútiak vagyunk”

Közösségi értékeink a bicskei Fiatalok Házában

Van egy kicsiny település, amelynek nevét nemcsak a Váli-völgyben és nem is csupán Magyarországon, de szerte a világban ismerik. Egy település, amelyről már sokan hallottak, de talán csak kevesen tudják, hogy nekünk, ott élőknek milyen sokat jelent. Ennek a településnek Felcsút a neve, s a *Járjuk körbe a járást!* című programsorozat keretében megadatott a lehetőség, hogy önmagát közelről is megmutassa.

A Bicskei Egységes Művelődési Központ és Könyvtár 2024 telén indította útjára a *Járjuk körbe a járást!* elnevezésű programsorozatot, melynek keretében – a találkozások és az ismerkedés jegyében, a települések közötti kapcsolatokat erősítése érdekében – Bicske járás tizenhárom települése közösségi értékein keresztül mutatkozhat be a Fiatalok Házában. Kiállításuk egy-egy hónapig látogatható. Júniusban Felcsút került sorra. Tájházunk kincsei, a tulipános láda vagy épp az ódon citera idézték a múltat, installációval készült a Kastély Óvoda és Bölcsőde, az Endresz György Általános Iskola, a Felcsúti Letenyey Lajos Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola és a könyvtár is, kétméteres kollázsok meséltek a Puskás Akadémia különleges épületegyüttesének létrejöttéről, a Felcsút SE egykori hálóról, Oláh János a százéves felcsúti futball erekléit tette közszemlére, fotókiállításával közösségi programjaiba engedett betekintést a Gyöngyvirág Nyugdíjasklub, alkotásaival ifjú természetfotósunk, Gazsi Máté vadregényes világba kalauzolt, Bencze Gábor szobrászművész élethű mellszobrát mutatta be, Rezván Erzsébet elbűvölő harisnyavirágokat kreált, Monostori Andrásné Mária horgolásait hozta el, Szecsődi Lászlóné Mária varrott-horgolt munkáival és édesanyja, a néhai Orosz Jánosné Marika kukoricacsuhéból készült figuráival kápráztatott el mindenkit, de a Noll-tanya bájos levendulás termékeit és Noll Dorottya festőművész digitális illusztrációit is megcsodálhattuk, a Séri házaspár kollekciója pedig az esszenciális olajok áldásos hatásairól árulkodott.

Miután a június 28-ai megnyitón Bálint Istvánné, Bicske város polgármestere és Vincze Zita, a programsorozat ötletgazdája üdvözölte a résztvevőket, Felcsút polgármestere, Mészáros László fogalmazta meg gondolatait: „A mostani kiállítás és műsor közösségünk munkájának, generációk összefogásának az eredménye. Rávilágít, hogy milyen értékek mentén éljük a mindennapjainkat, hogyan ápoljuk a hagyományainkat, és miként tekintünk a jövő felé. Felcsútiak vagyunk. Olyasvalakik, akik büszkék a falujukra, és akik közösen dolgoznak azért, hogy a gyermekeinknek is legyen mire büszkének lenniük. Olyan Felcsútot szeretnénk teremteni, ahol jó élni, dolgozni, fészket rakni, családot alapítani, gyermeket nevelni. Ehhez egymás meghallgatására és közös döntésekre, együttműködésre van szükség. Felcsút ilyen település. Büszkék vagyunk a múltunkra, azokra a nemzedékekre, amelyek kemény munkával felépítették a települést. Büszkék vagyunk kulturális örökségünkre, épített és természeti értékeinkre, és büszkék vagyunk azokra a felcsútiakra, akik ma is élettel töltik meg a falut. Köszönet illeti mindazokat, akik a szívükön viselik a község sorsát, és akik nap mint nap tesznek a közösségért.”

Az ünnepi köszöntők után következett Felcsút – Flier Éva, községünk kulturális tanácsnoka által megálmodott és összeállított – bemutatkozó műsora. Régi képek egymásutánjában elevenedett meg a Váli-völgy és településünk múltja, majd egy imázsfilm mesélt a jelenről. Gazsi Blanka előadásában elhangzott a fiatalságát a váli erdőben

megélt költő, Vajda János *Gyermekkorom tájéka* című verse. A hagyományok őrzői, a Fütyülős táncgyűttes párpai szatmárit és kalocsait jártak, a Rátanyi Róbert Színház művészei által Felcsúton is életre hívott zenés stúdió ifjú művészei musicalrészleteket adtak elő – folytatva a tradíciót, amely az egykori iskolaigazgató, Csörgöl Lajos nevéhez fűződik, aki a falu fiataljait maga köré gyűjtve népszínművek sokaságát vitte színre. Iskolánk végzős diákja, Gazsi Nóra Kustra Ferenc József *Ősz a Kárpátoknak hegyiségeiben* című költeményét szavalta, majd átvette a tehetségeinket támogató Hyper-Aktív Egyesület által alapított A kultúráért díjat. Testvértelepülésünk, a Kárpát-medence keleti részén, Erdélyben, Hargita megyében található Csíkmenaság került aztán fókuszba: tanulóink – Zoltáni Zsolt gitárművész, ének-zene tanár vezetésével – menasági népdalokat énekeltek. Iskolánk egykori diákja, a Megasztár 2024-es évadának győztese, Gudics Máté videóüzenetben mesélt csodás felcsúti gyermekkoráról, s különleges hangján csendült fel Máté Péter *Ez itt az én hazám* című dala, miközben egy újabb kisfilmben madártávlatból is láthattuk Felcsútot. Zárásul pedig a gyerekek előadásában felhangzott a Kárpátia zenekar dala: „Apám szíve zúgó harang, anyám lelke fehér galamb. Amit kaptam, viszem tovább, örökségem a szabadság.”

A program végén a Felcsúti Gazdasági és Szolgáltató Kft. a Fiatalok Házának kertjében ízletes falatokat rejtő vendégváró boxokkal lepte meg a kiállítás legelső látogatóit.

Nagy Enikő
Fotó: Séri Csaba

Felcsút bemutatkozó kiállítása immár a felcsúti Faluházban tekinthető meg egészen szeptemberig.

Interjú Nyíltsággal, derűvel

Búcsúzik a Letenyey első igazgatója, Bányai György

Miután a Letenyey tizenharmadik tanévét is lezárta, 2025 nyarán elkészült a felcsúti tanműhely alapító igazgatója, Bányai György, avagy mindannyiunk Gyuri bácsija, akinek neve valósággal egybeforrt az iskolával. Páratlan személyisége mellett humorral jócskán fűszerezett beszédeinek elmés gondolatai, örökölt hagyott életleckéi alighanem mindenkinek hiányozni fognak. Utolsó letenyeys napjainak egyikén az iskola legendássá lett egykori vezetőjével az iskolaalapítás kihívásairól, igazgatói ars poeticájáról és sikerének titkáról beszélgettünk, de azt is megtudhattuk, mi lesz Gyuri bácsi „jutalomfeladata” a letenyeys éveket követően.

Alig több mint egy évtized alatt a Letenyey – kiváltképp a szakképzésben – az ország egyik meghatározó iskolájává vált. Hogyan emlékszik vissza a kezdetekre?

– Annak idején a labdarúgó-akadémia növendékeinek iskoláztatására keresték a lehető legjobb megoldást. Amikor az akadémiát működtető alapítvány elhatározta, hogy saját iskolát alapít, képbe kerültem mint a pécsi református gimnázium egykori igazgatója, akinek már volt tapasztalata az iskolaszervezésben. Az akadémia alapítója, Orbán Viktor miniszterelnök felvázolta az elképzelését: olyan modellértékű rendszert kellene létrehozni, amelyben a labdarúgók oktatása mellett a nevelésük is kulcsfontosságú, s amely lehetővé teszi, hogy a felcsúti futballműhelyben pallérozódó jó képességű és motivált fiatalok is helyzetbe kerüljenek a felsőoktatásban, ne legyenek hátrányban a fővárosban vagy a megyeközpontokban futballozó és tanuló társaikhoz képest, ugyanakkor az iskola a labdarúgók oktatásán és nevelésén túl olyan képzést is kínáljon, amelynek köszönhetően a környékbeli fiatalok is boldogulhatnak.

Miként látott neki a munkának?

– Megkaptam a megbízatásomat, 2011 szeptemberében Felcsútra költöztem, s a titkárommal, Tavali Emillel (†) megkezdtük a tervezést. Bölcsész-beállítottságuként az egyetemre, főiskolára felkészítő gimnáziumi elitképzés kimunkálása kedvemre való feladat volt, ám a szakképzés kialakítása már igazi kihívásnak bizonyult. Jártam

az ország jelentősebb szakképző iskoláit, tanulmányoztam a gyakorlatukat, a legtöbbet a hibáikból tanultam, s lassanként kialakult Felcsút középiskolájának a képzési rendszere. Adta magát a település sajátossága, a mezőgazdaság hagyománya. Nem véletlenül lett az iskola névadója Letenyey Lajos, a község XIX. századi birtokosa, szakírója, aki szülőfalujába visszatérve teremtett mintagazdaságot, bizonyítva: helyben is lehet érvényesülni, s ehhez a legmegfelelőbb terepet az agrárium kínálja. A mezőgazdasági képzés mellett a vendéglátós képzést is kidolgoztam, arra alapozva, hogy az akadémiához kapcsolódó és a környékbeli turizmust segítő vendéglátóipari egységekben ennek is lehet piaca. Egy év állt rendelkezésemre az iskola megszervezésére. Nagy hitre volt szükség, hogy sikerüljön. 2012. szeptember 1-jén aztán megkezdődhetett a tanítás, de még nem a mostani az épületben, hanem itt-ott szétszórva. 2012. november 9-én vehettük birtokunkba az új, korszerű, maximálisan felszerelt iskolát.

Hogyan találkozik az iskolában az élsportolók és az „átlagos” fiatalok világa?

– Iskolánk alapítója és fenntartója a Puskás Akadémiát is működtető A Felcsúti Utánpótlás Neveléséért Alapítvány. Az akadémia testvérintézménye vagyunk. Összezáruk, együttműködünk, s az akadémia napirendjéhez igazítjuk a miénket. Vegyes osztályokban tanulnak a gyerekek. A labdarúgók oktatásának és nevelésének alapvetése, hogy nem választhatók külön a társaiktól. A verseny-

sport meglehetősen szűkre zárt világ, egydimenziós lét, ugyanakkor fontos, hogy a profi sportolók lássák, hogy létezik egy másik világ, amelynek más az értékrendje és a szabályrendszere. Fontos, hogy megtanuljanak boldogulni ebben a „hétköznapi” világban is. A szorgalmas futballisták már a kezdetkor is a gimnáziumi osztályba kerültek, a kevésbé szorgalmasak pedig a vendéglátósok közé, néhány éve viszont elindítottuk a sportedzői szakképzést. Nagy öröm számunkra, hogy egyre több labdarúgó azért is dönt a Puskás Akadémia mellett, mert itt az iskoláztatás is megnyugtatóan megoldott.

A Letenyey deklaráltan ökumenikus keresztény intézmény. Hogyan jelenik meg ez a szellemiség és értékrend a mindennapokban, s miért tartotta fontosnak, hogy része legyen az iskola pedagógiai programjának?

– A kezdettől a keresztény, konzervatív, nemzeti vonalat képviseljük. Pedagógiai programunk keresztény alapon nyugszik, ugyanakkor nem vagyunk egyházi iskola. Bármely felekezet tagja csatlakozhat a közösségünkhöz, s persze az is, akinek az istenhit nincs jelen az életében. Nem erőltetjük, hanem vonzóvá szeretnénk tenni a kereszténységet. Tanulóink egy érzékeny korban találkozhatnak a vallás és a hit kérdéseivel, s ha szimpatikussá tudjuk tenni számukra a krisztusi elveket, nagyot nyertünk. A hittan órarendi keretben oktatott, kötelező tantárgy, ám a tanulók megválaszthatják, hogy katolikus, református vagy evangélikus hitoktatásban szeretnének-e részesülni. Az egyházi ünnepeket méltóképpen megünnepeljük, és áhitattal indítjuk a hetet. A keresztény szellemiség az alapító szándéka volt, s a Debreceni Református Kollégium hajdani diákjaként jómagam is könnyen azonosultam vele. Gyermekként kaptam meg a hitbéli alapot, amely – akárhova is vitt az élet – megmaradt. Nyílt lapokkal játszunk, a szellemiségünket a nevelési programunkban is harsányan megjelenítjük. Konzervatív iskolaként pedig a múlt értékeire építünk, mert hisszük, hogy a XXI. század technológiai és tudományos forradalmában is a hagyományainkban gyökerezve virágoztathatjuk fel a jövőt.

Gyuri bácsi szigorú igazgató hírében áll, mégis rajonganak Önért a fiatalok. Mi lehet a sikerének a titka? S melyek voltak az elmúlt tizenhárom év sikerei az Ön számára?

– Sikertörténetemnek sok adatolható momentum van. Ám számomra az az igazi siker, hogy amikor a település Fő utcáján végiggurulok az autómmal, akkor már messziről csápolnak a buszmegállóban a diákok. A tőlük kapott elismerés a legkedvesebb és a legnagyobb. Úgy vélem, ebben a korosztályban népszerűnek lenni az én koromban – úgy, hogy az ember ne legyen ripacs –, nem kis dolog. A kulcs a hitelesség és az őszinteség. A kamasz átlát az emberen, azonnal megérzi a hamisságot. Napjaink fiataljai komoly nemzedéki problémákkal küzdenek, meg kell tudni szólítani őket. Titkon a legzárkózottabb kamasz is szeretné közölni magát a világgal, szereti, ha mondhatja magát. Az őszinteség mellett a karakterem titka a nyíltság és a derű. Hiszem, hogy a napi rutin során számtalan alkalom kínálkozik arra, hogy önfeledtek legyünk, ne vessünk – nem gúnyból, hanem vidámságból. Ez az az élet- és világszemlélet, amely a keresztény ember sajátja. Van továbbá egy sajátos nevelési rendszerem: ha egy gyerek csínyt kö-

vet el, akkor igyekszem a saját műfajában „visszavágni”, érdekeltté téve abban, hogy még egyszer ne csinálja. Nem szívesen adok intőt, inkább úgynevezett jutalomfeladatot szabok ki, olyan „büntetést”, amely valójában a gyerek javára válik. Szeretettel szigorúnak lenni – ez a rendszerem lényege.

Nem csupán a Letenyeytől köszön el, hanem a katedrától is. Az ember az efféle életfordulók idején akarva-akaratlan summázatot készít...

– Még nem összegeztem, egyelőre az volt a dolgom, hogy elfogadjam a léthelyzetváltozást. Nem éreztem úgy, hogy ki kellene szállnom az életem egyik lényegéből, a tanításból. Kellett a család, hogy végül rászánjam magam. Ám ha az ember azt érzi, hogy megérte, könnyebben fogadja el az életváltást. Rengeteg pozitív visszajelzést kapok, amely azt üzeni számomra, hogy már nem kell bizonyítanom. Valóban sikertörténetként élhetem meg a letenyeys időszakot.

És most hogyan tovább?

– Az unokáim elengedő feladatot adnak nekem, a szerező nagypapa lesz a legfőbb szerepem. Odahaza, Nagykozár településen a feleségemmel együtt hagyományos parasztgazdaságot működtetek, van egy nagy kertem, önellátásra termek. A kerthez tartozik egy hatezer négyzetméteres gyümölcsös is, és állataim is vannak – nemrég hat bárányt szereztem be, ők fognak segíteni a kaszálásban. Van bennem ambíció, s hiszem, hogy csak kedvvel lehet az efféle munkát végezni. Innen elmegyek, de rengeteg emléket viszek magammal. A Letenyey most már kitörölhetetlen része az életemnek. A búcsúztatómat követően a családom otthon letenyeys pólóban várt. Itt éltem az életem, az iskola volt az egyik legfőbb életterem. A család veszi át ezt a szerepet, mostantól ők lesznek számomra a „Letenyey”.

Nagy Enikő

Fotó: Tóth P. Flóra, Nikola Rahme

Ballagás másként

Rendhagyó búcsúztatóba fordult át a Felcsúti Letenyey Lajos Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola idei tanévzárója. Az iskola alapító igazgatójától, Bánya Györgytől köszönt el a Letenyey közössége, amely a Puskás Akadémia Sport- és Konferencia-központjában gyűlt össze. Gyuri bácsit a tanárok és a tanulók kísérték át az ünneplőbe öltöztetett labdajátéksarnokba. A szokatlan „ballagás” után a leköszönő igazgató e szavakkal búcsúzott: „Legyen egy iskola, ahova jó belépni tanárnak és diáknak egyaránt, ahol mindenki tudja és teszi a dolgát, s hiszi, hogy fontos és jó, amit csinál – erről álmodtam, ez volt a célom, oázist teremteni.” Utódja, Glaszhütterné Kiss Annamária korábbi igazgatóhelyettes megannyi ötletes ajándékkal – többek között egy különleges emlékkönyvvel – lepte meg a búcsúzót, akitől az öregdiákok képviselésében egykori kedves diákja, Juhász Emese is elkészített: „Gyuri bácsi volt az iskola lelke, a közösség vezetője, de tagja is, aki sosem szűnt meg nevelni és szeretni, még ha rossz fát tettünk is a tűzre. Itt maradtunk hatalmas örökségével, jó példájával. Gyuri bácsiból csak egy van. Szerencsések vagyunk, hogy ismerhetjük.” Énekeltek aztán a diákok és a tanárok is, áldással indítva útnak az igazgatót: „És míg újra látjuk egymást, szent kezében őrizzen meg Ő.”

Endresz 20 Időn túli találkozások

Együtt az iskola egykori diákjai

Öregdiák-találkozóval vette kezdetét az Endresz György Általános Iskola névadásának 20. évfordulója alkalmából rendezett programsorozat.

Kíváncsisággal fedezték fel az iskola 2022 szeptemberében átadott új épületét a felcsúti tanműhely egykori diákjai és tanárai, akik ünnepelni gyűltek össze ismét az Endreszben. „Sokan itt éltétek meg a tanulóéveiteket, később pedig tanárként, sőt akár igazgatóként csatlakoztatok újra az iskola közösségéhez – fordult a hajdani nebulókhoz Vörösné Székely Henriett igazgató. – Az idő múlásán túlmutató találkozásoknak lehet színtere a mostani összefövetel. Az iskola nem egy egyszerű épület. Igazi szellemi közösség. Ti most nem vissza, hanem hazalátogattatok. Az iskola feladata nem csupán az, hogy tudást adjon, hanem az is, hogy élményekkel, kapcsolatokkal, emlékekkel gyarapítson. Itt tanulunk meg közösségben létezni, itt formálódnak céljaink.” Az iskolaigazgató az elődei, iskolánk egykori igazgatói közül külön köszöntötte a gyémántdiplomás Szabó Klárát és az aranydiplomás Szabóné Szalai Ilonát, majd így fogalmazott: „Azon dolgozunk, hogy ugyanazokat az értékeket adjuk át a gyerekeknek, amelyekben ti is hittetek. Ehhez kell a múlt, kellene az emlékeitek, a sikereitek, amelyek formálnak bennünket.” Az üdvözlő szavakat követően a legkisebbek, az elsősök örvendeztették meg népi játékokkal, népdalokkal az egykori növendékeket, majd Zoltáni Zsolt zenetanár útmutatásával az Endresz „dalos pacsirtái” mutatták meg tudásuk legjavát. Kora estig tartott aztán a nosztalgiazás.

Iskolatörténet

Iskoláról Felcsúton először 1770-ben tettek említést, hajdanán katolikus és református tanműhely is működött, az 1948-as államosítás után jött létre az egyesített általános iskola, melynek élére Csörgöl Lajos került. 1977-ben őt követte Szabó Klára, akit 1991-ben Szabóné Szalai Ilona váltott. Az iskola 2005. április 22-én vette fel az 1931 júliusában a település határában landoló óceánrepülő, Endresz György nevét. 2009-ben Flier Éva, 2018-ban Sulyok Attila, 2023-ban Vörösné Székely Henriett került az igazgatói pozícióba. A Fő utca egykori iskolaépületének utcafront felőli oldala 1939-ben épült meg, 1956-ban építették hozzá a középső szárnyat, 1982–1983-ban pedig újabb tantermekeket adtak át. 2022 szeptemberére készült el az Endresz György Általános Iskola új, kétszintes, 16 tantermes, tornacsarnokkal ellátott, főzőkonyhával felszerelt okosépülete, ahol immár több mint háromszáz tanuló bontogathatja szárnyait.

Fotó: Fortepan

Endresz György

Aki magyarként először szelte át a világtengert

Fotó: Nemzeti Fotótár

Miután 1927-ben Charles Lindbergh elsőként repülte át az óceánt, egyre több vállalkozó kedvű pilóta vágott neki a kockázatos útnak – s tűnt el örökre a világtenger felett. Az 1926-ban Kanadába kivándorolt egykori hadirepülő, Magyar Sándor vágya volt, hogy Magyarország is az óceánrepülő nemzetek közé tartozzon, s merész vállalkozásához meg is nyerte az 1893 januárjában a ma

már a romániai Temes megyéhez tartozó Perjámoson született és az I. világháborúban vadászpilotaként szolgált Endresz Györgyöt. Tettük magyar és világszenzáció volt, tele volt vele a hazai és a nemzetközi sajtó. A pilóta, Endresz György és navigátora, Magyar Sándor 1931. július 15-én startoltak az új-foundlandi Harbour Grace repülőteréről Lockheed Sirius típusú gépükkel, amely az amerikai magyarok adományaiból épülhetett meg. Bár sűrű köd akadályozta a tájékozódást, rekordnak számító 250 km/óra átlagsebességgel, rekordidő, 13 óra 50 perc alatt szelték át az Atlanti-óceánt. Noha Mátyásföldön tervezték a landolást, Győr közelében észrevették, hogy akadozik az üzemanyag-ellátás, s hamarosan leállt a motor. Így 1931. július 16-án – végcéljuktól 30 kilométerre – Felcsút határában, a kukoricásban kényszerleszállást hajtottak végre. A Harbour Grace-től községünkig megtett 5770 kilométeres utat 25 óra 20 perc alatt teljesítették, gyorsabban, mint addig bárki más, s a korábbiakhoz képest ők hatoltak legmélyebben a kontinens belsejébe. S a lelek között a legfontosabb, hogy Trianon tragédiáját követően a gép oldalára festették üzenetüket: Justice for Hungary, azaz Igazságot Magyarországnak. Ám alighogy beírta magát a magyar repülés történetébe, Endresz György 1932 májusában az óceánrepülő kongresszusára igyekezve Róma mellett halt repülőhalált.

Endresz 20 „Ti is lehettek hősök”

Zsenya kapitány és az óceánrepülés kulisszatitkai

Felhangzik a Top Gun főcímdala, s belép a színre – no nem Maverick – Nagy Jenő, a kecskeméti repülőbázis egykori vadászpilótája, aki évtizedeken át a Szovjetunióban kifejlesztett MiG-21-es vadászrepülőgéppel szelte át az eget. Pitot-cső, rádióiránytű, világtérkép-gyűjtemény, oxigénmaszk, magassági sisak, szellőzőruha, hajózőruha – körülötte az „égi ruhatár” darabjai és mindenféle vadászrepülő tartozékok sorakoznak. „Sokan megpróbálták átrepülni az óceánt, ám odavesztek a veszélyes út során, de nem a veszteségekről, hanem a győztesekről szól a történelem – kezdi iskolánk névadójának csupa érdekességekkel teli históriáját Zsenya kapitány. – Endresz igazi vagány srác volt, háborús hős, aki úgy vállalkozott az óceánrepülés feladatára, hogy nagy múltja volt vadászpilotaként. Társával, Magyar Sándorral azért indultak útnak, hogy a világ tudtára adják, milyen igazságtalanság érte Magyarországot. Világszenzációt akartak. Ám korántsem volt könnyű dolguk. Bánhidyi Antal gépészmérnök alakította át a gépet, hogy képes legyen az Atlanti-óceán átrepülésére. Tömeget háromszorosára növelte, kétezer tonna üzemanyagot kellett ugyanis magával vinnie. Endreszék 2000 méteres magasságban repültek, hogy elkerüljék az úgynevezett pufogós szeleket. Útközben a pilóta semmit sem evett, navigátora Svájc fölött kóstolt egy kis csokit. Közel 26 órán át voltak a levegőben, s nem egészen 14 óra alatt szelték át az óceánt, ezzel világsúcst döntöttek. Bár a készülődés idején megannyi támadás, kritika érte őket, Endreszék elérték a céljukat: idesereglett a világ, s megírták a szenzációs történetet. Ők voltak a világ legnagyobb hősei. Ti is lehettek hősök. Hogy mi a tanulság? Az, hogy bátran menjetek neki az álmotoknak, akkor is, ha tamáskodnak körülöttem.”

Endresz 20 Almanach tele emlékekkel

Könyvben az elmúlt 77 év

Az iskola „keresztelőjének” húszéves jubileuma alkalmából évkönyvet szerkesztett az Endresz közössége. Ünnepi bemutató keretében lapozhattunk bele először az 1948 óta működő tanműhely összes pedagógusának és tanulóinak emléket állító kiadványba.

Roland vagy épp Nagy Zsolt – ők mind innen indultak, s történetük jelzi: a lehetőség előttetek is ott van, a jövő nincs előre megírva, ti alakítjátok. Húsz év. Ez már történelem. A két évtized alatt gyerekek nőttek fel, közösségek születtek, s ami összeköt mindnyájunkat: a küldetés, amit vállaltunk. Endresz György úttörő volt. Álmodott, hitt. Ezt a szellemiséget visszük tovább a jövőben is.”

A korabeli filmhíradóból vett részletekkel tarkított előadásukban a végzősök a hős óceánrepülő történetét idézték fel, majd az igazgató bemutatta a jubileum alkalmából készült különleges évkönyvet. „Ez a kötet a mostani ünnepségsorozat tárgyi emléke, amelyben az iskola 77 évét gyűjtöttük össze – mondta. – Szerepel benne minden egykori osztály tablója és névsora, valamint minden valaha volt tanár neve is, tisztelegve azon pedagógusok és nebulók előtt, akik részesei az iskola történetének. A digitalizált tablónak köszönhetően megelevenedik a múlt, s általuk nem csupán megőrizhetjük, de tovább is adhatjuk az emlékeinket és a hagyományainkat, amelyekre a jelenünk épül, s amelyek utat mutatnak a jövő generációinak is.” Az ünnepi szavakat követően az alsósok és a felsősök egyaránt flashmobbal készültek. „Szállj velem, még nem repültem senkivel. Szállj velem, elviszlek, merre mész. Szállj velem, szállj velem! Fentről, hidd el, minden szép” – formáltak repülőt a Napoleon Boulevard slágerére a gyerekek az iskolaudvaron. Zárásként pedig számtalan sárga-kék papírrepülőt eresztettek szélnek.

„Fent repülök, égen szállok, felhők között meg nem állok! Fentről nézem a világot, csupa kedvest, szépet látok!” – szavalták Aranyosi Ervin versikéjét a tanulók, majd régi képek meséltek a felcsúti iskola múltjáról. „Mérőldkőhöz érkeztünk, a jubileum alkalmat ad arra, hogy visszanézzünk és előretekintsünk – fogalmazott köszöntőjében Vörösné Székely Henriett igazgató. – Az iskola nem pusztán négy fal. Közösségformáló színtér. Hely, ahol írni-olvasni, de legfőképp élni tanulnak a diákok. Tér, ahol önmaguk lehetnek. Olyan légkört kell teremteni, ahol mernek kíváncsiak lenni. A XXI. század kihívásaira készítjük fel a gyerekeket, s nem csupán követni, de alakítani is akarjuk a változást. Büszkék vagyunk arra, hogy sok egykori diákunk sikeres felnőtt lett. Orbán Viktor, Mészáros Lőrinc, Gudics Máté, Sallai

Endresz 20 Szaporázó

A Kárpát-medence tájain
a Duna Művészegyüttessel

Az évforduló programjainak sorában rendhagyó néprajzi órán ismerkedhettek a gyerekek a Kárpát-medence tájegységeinek táncaival, viseleteivel, hangszereivel, dallamaival. Akadt, aki az iskola tornacsarnokában kacagva járta együtt a Duna Művészegyüttessel tűzrólpattant táncosaival.

Somlói, hortobágyi és szatmári pásztor-táncok, Szeged környéki cigánytáncok, gyergyói, felvidéki vagy épp kalotaszegi táncok segítségével utazhatták be a Kárpátok vidékét az Endresz György Általános Iskola diákjai, akiket a „mesélő”, Sikentáncz Szilveszter, valamint a Duna Művészegyüttes táncara és zenekara, a Göncöl kísért különleges útjukon. Botok, seprűk, üvegek kerültek elő, mi több, a sudridomba, avagy a mezőföldi verbunkosba még a gyerekek is beszálltak, s kendőkkel ropták, majd a saját szemükkel győződhetek meg arról, hogy a csodaszép lányok viseletében igenis elfér kilenc réteg szoknya. A *Kis magyar tájrajz* című interaktív „tanóra”, amely az anyaországi és a külföldi magyarság zenés-táncos kultúráját is átfogja, azzal a küldetéssel jött létre, hogy a magyar gyerekek és fiatalok megismerhessék a népi kultúra értékeit, s a hagyományos műfaji keretek közül kilépő, valóságos táncszínházi produkciókká lett népi táncok láttán – illetve a különféle népi játékokba és táncokba akár be is kapcsolódva – megerősödött identitással térjenek vissza a hétköznapi életbe. Táncos utazásuk végén a mieink még a tantermbükbe is szaporázva lépdelték vissza.

A néptánc mint művészet

A Duna Művészegyüttes 1957-ben jött létre, tánckarból és népi zenekarból áll. Célja, hogy népszerűsítse a néptáncot, ráébressze a nézőket a műfaj sokszínűségére és művészi kifejezőerejére. Az együttes művészei szerint a néptánc alkalmas értékek és érzelmek megjelenítésére, történetek elmesélésére. A Harangozó Gyula-díjas táncművész, koreográfus, a nemrégiben Magyarország Érdemes Művésze díjjal kitüntetett Juhász Zolt művészeti vezető irányította társulat a hazai néptáncagyomány hiteles átadására törekszik, produkcióit a hagyományörzés és a művészi kísérletezés jellemzi. *Székelykapu, Feketető, Puszták népe, Szerelemkert, Csodaszarvas, Gyöngyszólam, Gyertyaláng, Tavasz szél* – repertoárjában jelen vannak a néptáncot és a kortárs táncot ötvöző táncszínházi bemutatók, valamint a néptánc elemeket felhasználó gyermek- és ifjúsági műsorok. Az együttes az autentikus néptáncokat bemutató folklórműsoraival és táncszínházi előadásaival – a Nemzeti Táncszínház vagy épp a MŰPA mellett – rendszeresen fellép az ország különböző pontjain, s gyakran vendégszerepel a Kárpát-medencében és szerte a világban is.

Endresz 20 A szabadság vándorai

Gálaműsor tehetségeinkkel

Egy nyári nap, 1931 júliusában gépével a felcsúti kukoricásban landolt az első magyar, aki átrepülte az óceánt. Endresz György hőstettére emlékezve az EndreszGála során az elsősöktől a nyolcadikosokig bárki megmutathatta bátorságát és tehetségét, mi több, a jubileum apropóján még egykori diákjaink is műsorral készültek.

Ezúttal színes esernyők díszítették az Endresz György Általános Iskola udvarát, amely ott-hont adott az EndreszGála elnevezésű „tehetségkutatónak”. Tóth Andrea rajztanár bejelentette: idén két új művészeti ággal jelentkezik a 2024-ben hagyományteremtő céllal életre hívott program, így a fotóművészet és a képzőművészet is csatlakozik az eddigiek mellé. Egykori növendékünk, az év ifjú természetfotósává választott Gazsi Máté csodálatos alkotásai az aulában kaptak helyet, jelenlegi diákjaink munkái pedig az iskolaudvart tették még élénkebbé. Ám a hetedikese a jubileum alkalmából „endreszes” színű, kék és arany festményeket is készítettek, amelyeket bárki megvásárolhatott az iskola támogatására. Szeibel István vagy épp Gazsi Nóra verset szavalt, Blaskó Villó furulyázott, Zoltáni Zsolt ének-zene tanár kis zenészei a kórusral együtt *A kis herceg* örök érvényű igazságát foglalták dalba, a Genius Akrobatikus Rock and Roll Club felcsúti növendékei fáradhatatlanul ropták, az elsősök nyári dalokat énekeltek, s Szabó Júlia ugyancsak a várva várt nyárról dalolt – csupán néhány a remek produkciók közül. Ám az iskola jelenlegi diákjai mellett a régiek is felléptek: Mácsodi Ferenc egy Dsida-verssel érkezett, Iski Laura a kishúgával, Leilával az élet szépségéről énekelt, a Baljer nővérek harcművészetük legjellemzőbb fogásait mutatták be, Dánél Katica *A szabadság vándorai* című Demjén-dalt adta elő, a Füttyölős táncegyüttes szatmárit és kalcseit járt, a Megasztár 2024-es évadának győztese, Gudics Máté pedig többek között az első saját dalával is megörvendeztette a tomboló közönséget. Az egyes előadások között Vörösné Székely Henriett igazgató különféle elismeréseket adott át. Megválasztották az év diákját: az alsósok közül Csala Hanna és Vadász Míra, a felsősök közül Kihári Hanga lett a cím büszke birtokosa, s kiderült az is, hogy kik lettek a háromfordulós iskolai Ninja Warrior bajnokai: a fiúk közül Németh Máté, a lányok közül Rutkai Nóra érdemelte ki az év nindzsája kitüntetését. Az Endresz Gála után kezdetét vette az EgyüttEst, avagy az iskola belső udvarán rendezett kerti parti. Az évfordulós ünnepi programsorozat önfelelt mulatozással ért hát véget.

Szövegek: Nagy Enikő, fotók: Tóth P. Flóra

Mesesarok Zafír móresre tanítja Pötyit

Írta: Feketéné Schneider Mária
Illusztrálta: Juhász Berta Róza, 6. osztályos tanuló

Pötyi, a keverék tacsó módfelett akaratos kutya. Parancsolni akár mindenkinek, mindenhol, mindenkor. A gazdasági udvarban vele együtt él egy ló is. A neve Zafír. Azt gondolhatnánk, jó dolga van, hiszen nem kell dolgoznia, nem kell kocsit húznia sem. Dávid gazda csak nagyon ritkán jár lovagolni, akkor is csupán a környező dombokig. A ló az ebédjét és a vacsoráját mindig megkapja. Mivel nincs különösebb dolga, állandóan unatkozik, és fele királyságát odaadná azért, hogy foglalkozzanak vele, ám a gazdája sohasem ér rá. Zafír unalmában az utcát figyeli, hátha arra járnak a gyerekek, akik füvet tépnek neki, és megsimogatják. Szereti a gyerekeket, némelyik még kockacukorral is meglepi. Sokan látogatják a patást, főleg, ha szünet van az iskolában. Szegény pára mindig szomorúan néz a távozó gyerekek után, gondolván: bárcsak maradnának még. Egy ilyen „barátkozós” nap vettem észre, hogy Pötyi odaáll Zafír elé, és ugat. Az volt a kívánsága, hogy Zafír ne álldogáljon ott vágyakozva a kerítés mellett, ám Zafír nem törődött az akarnok kutyával. A tacsó pedig csak ugatta tovább a lovat. Egy idő után, minthogy még mindig nem hagyta abba az ugatást, mérges lett. Egészen közel hajolt a kutyához, nézegette a dohogó ebet, s találgatta, mi lehet a baja. Pötyinek esze ágában sem volt abbahagyni a csaholást, mikor is Zafír lépett egyet a tacsó felé, aki úgy megijedt, hogy máris futásnak eredt. „Köhög a bolha” – nyugtázta a ló.

Egy nyári délután Zafírt nagy öröm érte: Dávid gazda úgy döntött, lovagol egy kicsit. Felszerszámozta a paripáját, kantárt, nyeret tett rá, majd kinyitotta a nagy ka-

put. Pötyi tudta, hogy mennek valahová, de hogy hová, azt nem sejtette. Ahogy nyílt a kapu, már kint is volt, s azon nyomban tisztogatni kezdte a terepet. Akadt is dolga, három tarka macska ugyanis ott ténfergett az úton. Majd Dávid gazda is megjelent Zafír hátán. Pötyi haladt a megszokott úton, amerre a szalmaért szoktak menni, ám a gazda nem arra akart lovagolni, hanem pontosan az ellenkező irányba. Pötyinek vissza kellett hát futnia a helyes útra. Újból ő ment az élen, ugatott mindenhol, hirdetve: „Aki él és mozog, menjen félre, mert jön Dávid gazda!” Zafír gyorsabban haladt, mint a kis traktor, ezért Pötyinek szednie kellett a lábát, ha az élen akart maradni. Időnként hátranézett, követik-e, miközben fogalma sem volt, Dávid gazda merre akar haladni Zafír hátán. Egyszer csak észrevette, hogy nem jönnek utána. Az előző utcasarkon befordultak, és ő még csak észre sem vette. Vissza kellett hát futnia, hogy újból az ő vezetésével haladjon a menet. Innentől eltűntek a szemem elől. Körülbelül egy óra múlva fedeztem fel újra a díszes társaságot. Addigra a sorrend megbomlott. Dávid gazda lovagolt elől Zafír hátán, utánuk kullogott Pötyi, a tacsó. Alig vonszolta magát, a nyelve a földig ért. Örült, hogy valahogy haza tudott tá-molyogni. Zafírnak persze meg sem kottyant a kirándulás. Az út végén még nyerített is egyet. „Na, most megmutattam a szemtelen ebnek, hogy ki bírja szusszal” – gondolta a ló. – Előbb-utóbb csak belátja a nagyságos Pötyi, hogy ki az igazi főnök.”

Pötyit az eset után egy hétig nem is láttam. Vajon felcsap-e még díszkíséretnek a táltos mellé?

Konyha Színes zöldségnyárs

A nyár közepén-végén megannyi ízletes és tápláló zöldséggel ajándékoz meg bennünket a föld. A friss zöldek könnyedén a kerti sütögetések sztárjává válhatnak, bátran adhatunk nekik helyet a grillrácson, s hús mellé köretként vagy akár önmagukban is fogyasztjuk őket. Akárhogyan is, a színek, az ízek és a textúrák ínycsiklandó egyvelege, a mindössze hús perc alatt elkészíthető zöldségnyárs mindenkit elvarázsol.

Hozzávalók (4 főre):

sütőolajspray
1 sárga tök (karikákra vágva)
1 cukkini (karikákra vágva)
225 g krémes gomba (szár nélkül)
1 kis vöröshagyma (2,5 cm-es darabokra vágva)
1 piros kaliforniai paprika (2,5 cm-es darabokra vágva)
1 zöld kaliforniai paprika (2,5 cm-es darabokra vágva)
1 cső friss kukorica (2,5 cm-es karikákra vágva)
extra szűz olívaolaj
tengeri só és frissen őrölt fekete bors

Elkészítés:

A grillt közepesen magas hőfokra előmelegítjük, és befűjjük tapadásmentes sütőolajspay-vel. A hasonló méretű darabokra vágott zöldségeket négy darab fémnyársra fűzzük. Meglocsoljuk olívaolajjal, ízesítjük sóval, borssal. Oldalanként nyolc percig grillezzük a nyársakat, vagy amíg a zöldségek megpuhulnak és enyhén megpirulnak. Majd levesszük őket a grillről, kedvünk szerint ízesítjük, akár friss fűszernövényekkel is megszórhatjuk, és bár a grillezett zöldségek önmagukban is finomak, valamilyen ízletes szósszal – például görög-saláta-öntettel, tzatzikival, pesztóval vagy akár hummusszal – találjuk őket. A maradékot pedig a következő napokban felhasználhatjuk szendvicsek készítéséhez.

Nagy Enikő

Fotó: loveandlemons.com

Kert Fagytűrő gyümölcsök

A Kertészeti Áruda rovata

A sokat emlegetett klímaváltozás a gyümölcsstermesztést is új helyzet elé állítja. Az eső hiánya meglátszik a terméshozamon. Azokon a helyeken, ahol nem megoldható az öntözés, alternatív megoldásként olyan szárazságtűrőbb gyümölcsfákat telepítsünk, amelyekből vannak őshonosak kiváló terméshez. A váltás fontos elem lesz a gyümölcsstermesztés kultúrájában, hiszen az efféle alternatív növények jobban viselik a rapszodikus vízelosztódást, így sokkal ellenállóbbak a szélsőséges időjárással szemben. A szárazságtűrő növények kevesebb vízzel is beérik, gyökérszónájuk sokkal mélyebbre nyúlik, s a növekedéshez szükséges vízmennyiséget így is kiegészítik.

Közönséges füge (*Ficus carica*)

Már a Bibliában is említik, több ezer éves növény. Kérge szürkés, bokor és fa formájúra is nevelhető. Megfelelő tartás esetén kártevői nem számottevők, jól viseli a szerves trágyát. Gyümölcse intenzív ízű, termése bőséges – fajta szerint akár kétszer is teremhet egy évben. Fagyra nem érzékeny, s a metszést, csonkolást jól viseli, gyorsan kineveli az elvesztett ágakat. Igazi túlélő, a teljes visszametszést is könnyedén viseli, hamar regenerálja magát. Termését frissen is lehet fogyasztani, de lekvár készítésére is kiválóan alkalmas. Téli csemege az aszalt füge, amely megőrzi az ízharmonizációját. Igazi tápanyagtartalék, magas szénhidrátartalma miatt az arab országokban folyamatosan része a napi étkezéseknek. A növényt a gyógyászatban emésztési zavarokra is sokoldalúan használják.

Datolyaszilva (*Diospyros kaki*)

Formája alapján dekoratív növény, a kert díszé lehet. Virágzása káprázatos, hosszabb ideig díszíti a fát. Dél-Ázsiában őshonos szárazságtűrő növény, mely évi 3-400 mm csapadékban már jól érzi magát. Minden talajban otthonos, tápanyag hatására intenzív termést hoz. Termése megfelelő fenntartás esetén bőséges, sárgás színű, almatestű, utóérést igényel, ez a gazdanövényen vagy páradús helyen is történhet. Fogyasztása csak érett állapotban lehetséges, belőle lekvár és kiváló aszaltvány is készíthető. Ázsiában kultikus erővel bíró termése miatt napi fogyasztásra ajánlják.

Fotó: pexels.com

Naspolya (*Mespilus*)

Őshonos gyümölcsünk, mely érdemtelenül ment feledésbe az elmúlt évtizedekben. A növényt bokornak vagy fának is nevelhetjük, metszést nem, csak ritkítást igényel. Bokor esetén a kímetszések töről végezzük, fák esetén pedig ágmetés javasolt. Félárnyékban, enyhén vizes talajban érzi jól magát, már késő tavasszal, a fagyok elmúltával színes virághalmot nevel. A termése húsos, utóérlelést igényel: nedves helyiségben tálcára helyezhetjük, vagy cserépköcsögben, zárt állapotban érlelhetjük. Az érés decemberben várható, a naspolya C-vitaminban gazdag gyümölcsként téli vitaminbomba. Számottevő kártevő nem károsítja, erősen trágyázott talajban a termés hozam erősödik. A magyar konyhának régen szerves része volt, lekvárt főztek belőle, házi sajt felhasználásával pedig páratlan ízharmonizációt teremtettek.

Harangszó Itt az idő változtatni!

Katolikus gondolatok

Fotó: pexels.com

A sziklára épített ház hasonlatát Jézustól sokan ismerik: „Mindaz, aki hallgatja tanításomat és tettekre is váltja, hasonlít a bölcs emberhez, aki házáat sziklára építette. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvöltött a szél és rázúdult a házra, de az nem dőlt össze, mert sziklára alapozták” (Mt 7, 24–25). Mit tanít nekünk, keresztényeknek ez a hasonlat?

Vigyázat! Szubjektív, de a keresztény tanítással összhangban született írás következik.

Ha egy keresztényt ma megkérdezzük, hogyan gyakorolja, váltja tettekre Jézus tanítását, a legtöbben így válaszolnak: „Eljárok szentmisére, befizetem az éves egyházközségi hozzájárulásomat, és még a perselybe is dobok vasárnaponként, ha pedig bajban vagyok, imádkozom.”

Jézus a sziklára épített ház hasonlatával azonban arra szeretné felhívni a figyelmünket, hogy mindez kevés lesz akkor, amikor igazán nagy baj érkezik az életünkbe. A nagy baj alatt ki-ki mást és mást ért, sőt még az is előfordulhat, hogy a másik „nagy” baját kicsinek, mulatságosnak, elviselhetőnek tartjuk, míg sajátunkat felnagyítva kezeljük. Isten szeretete annak ellenére ér bennünket igazságosan és irgalmasan, hogy nem vagyunk egyforma életkorban, életállapotban, és még a nagy bajt sem tudjuk egységesen megítélni.

Most egy gondolat erejéig maradjunk az igazán nagy baj általánosan elfogadott értelmezésénél. Amikor kiderül egy félelmetes betegség vagy egy pillanat alatt elveszítjük szerettünket, netán éveken keresztül ölik egymást kíméletlen háborúban testvéreink, eszünkbe jut, hogy vajon hol van Isten ezekben a helyzetekben? A válasz a jézusi tanításban rejlik. Isten ilyenkor is jelen van. Jelen van egy mélyen hívó betegársunk szavaiban és cselekedeteiben. Jelen van az elhagyatottságban és a magányban, hiszen Őt is elhagyták, és Ő is többször volt magányos. Jelen van a gyászban és a szomorúságban, hiszen Ő is gyászolta szeretteit, és szomorkodott azok miatt, akik nem ismerték fel, vagy elutasították szeretetét. Jelen van a testvérharcban, és szomorkodik, mert annyi évezred óta nem képesek az emberek egyetérteni abban, hogy az élet szent és sérthetetlen.

De mindennek van előzménye. Az emberek többsége és még mi, a keresztények sem mindig alapozzuk életünket valójában Krisztusra. Nem bízunk életünk fontos döntéseit és eseményeit Isten nagyszerű tervére. Nem tesszük meg mindent felebarátunk megsegítéséért, és segítségünket is csak úgy adjuk, hogy közben jöttányit sem mondunk le saját kényelmünk elsőségéről. Az élet szentségének tisztelete pedig sem a fogantatáskor, sem a születés után, sem pedig az életünk végén nem adatik meg mindenkinek, mert az erősebb nem hajlandó nem visszaélni erejével.

A magyar közmondás úgy hangzik, hogy bajban ismerzik meg a barát. Jézus azt mondja: építsük életünk házáat az ő tanításának alapjaira, és örök életünk lesz benne a feltámadással. Ez az intelem Jézustól hangzott el, Ő pedig feltámadt... Itt az idő változtatni az életünkben azon, amin már régóta szükséges volna.

Baboss Botond katolikus lelkipásztori munkatárs

„Élvezd az életet!”

Református gondolatok

Gondolnánk, hogy ilyen is van a Bibliánkban? Pedig van: Prédikátor Könyve 9,9. Élvezd az életet! De mit jelent ez?

Az élet élvezete mindenképpen két végletnek és szélsőségnek az elutasítását jelenti. Az egyik elutasítandó véglet, amelyre nemet kell mondanunk, az nem más, mint az élet élvezetének masszívan világi, bibliátlán megközelítése. Ez a felfogás mindenkinek a középpontjába az élvezeteket teszi, mintegy bálványozva, megistenítve azokat. Érdemes itt felidézni, hogy pár ezer éve egy Horatius nevű költőnek az egyik versében szerepelt két szó, amelyet szívesen idéznek fel időről időre az élhajhászoknak, a hedonizmusnak a szószói. Így hangzik: carpe diem. Hevenyészett fordításban: élj a mának. Azaz úgy élvezd az életet, hogy zsákmányold ki a ma minden lehetőségét felelőtlenül. Élj úgy, mintha nem lenne holnap. Élj úgy, sem Istent, sem embert nem ismerve, mintha csak az számítana, amit ma élvezni tudsz. Amolyan együnk, igyunk, úgyis meghalunk szemlélet ez. A másik véglet, amelyre Krisztus gyermekeiként nemet kell mondanunk, nem más, mint az a torz kegyességi véglet, amit aszkézisnek vagy a köznyelv szerinti értelemben túlzó puritánságnak mondunk. Így sok mai komoly keresztyén is beletéved ebbe a zsákutcába, és vágyakozva, frusztráltsággal tekint minden itteni életben megélhető örömrre, bűnnek tartva azt. Nos, nekünk ezekre a megközelítésekre is nemet kell mondanunk: hisz mégiscsak itt olvassuk: élvezd az életet!

No de hogyan? Egyfelől úgy, hogy az életet legitim módon élvezni akaró embernek számolnia kell Isten korlátlan, végtelen, szuverén hatalmával. Azzal, hogy sorsunkat és abban lehetőségeinket nem mi irányítjuk. Aki élvezni akarja az életet, annak reálisan kell látnia azt, hogy bárkivel bármi megtörténhet. Minden érhet minden-

kit. S mindezek mögött az Isten keze van. Isten ad egészséget és betegséget, jó időket és rossz időket, gazdagságot, szegénységet. Jót és rosszat is. A keresztyén ember ezzel a realitással nemcsak annyiban számol, hogy a rosszat Isten kezéből fogadja, és viselni próbálja Isten segítségével, hanem az élet javait is ugyanattól az Istentől fogadja el, és él is velük.

Mert lehet örömmel, hálaadással, elfogadással élvezni az életet. Nincs az itteni, földi, fizikai, testi öröm Isten ellenére. Nem bűn az életben kapottakat vagy éppen a munkánk gyümölcseként elértéket felszabadultan élvezni. Sőt bűn, bizalmatlanság és bolondság, ha az ember nem fogadja el és nem veszi el mindazt a jót, élményt, örömet, amit az Isten az ige szerint neki jussul szán az itteni életében. Bűn a jelen örömeit elutasítani valamilyen vélt jövőbeli jutalom érdekében, ahogy tették ezt szerzetesek, apácák vagy teszik mai beteglelkű vallási fanatikusok. Az ige szerint igent lehet mondani az életre. Életörömrre, életigenlésre hív bennünket az Isten.

Ám az életet élvezni csak felelősséggel lehet. Erről is szó van itt. Nem lehet örömeiket és élvezeteket legitim módon Isten törvényének rendjén kívül megélni. Csak az Ő akaratával összhangban. Mindenre igaz az, hogy Istentől kívül minden élvezet hiábavalóság és átok, de vele minden itteni élvezet és öröm áldássá válik. Isten akaratával összhangban lehet csak élvezni az életet. Mert az örömeire is igaz, hogy „nálam (Isten – a szerk.) nélkül semmit sem cselekedhettek”.

A mában. Mert naponként és mindennaposan lehet élvezni az életet az ige szerint. „Életemnek minden napján” – olvassuk. Itt utalnék vissza Horatiusra. Ahogy mondtam is, rossz és félrevezető a carpe diem alapelvének az a fordítása, hogy élj a mának. Sokkal

Fotó: pexels.com

pontosabb lenne az, hogy élj a mában, vagy ragadd meg a napot. Ne zsigereld ki a napodat, a mádat, hanem ragadd meg minden napodban azt, amit Isten jótetszéséből örömdre szán. Szinte még biblikussá is válhat Horatius ily módon értelmezése, hiszen itt azt mondja az ige, hogy „élvezd az életet (...) mulandó életed minden napján”. Azaz találd meg minden napodban, a mában is azt, ami jót, örömet, élményt, élvezetet Isten ad neked. Mert az élet ajándék. S nemcsak az örök élet, hanem az itteni életed is. A mai napod is. És abban minden.

dr. Hős Csaba református lelkipásztor

Mozaiik

Tudta-e, hogy...

Az első magyar katonai felmérés (1782-1785)

A második magyar katonai felmérés (1819-1869)

Felcsút nagyközség 1884-ben, készítette: Schädlbauer Nándor

Az útkereszteződés Felcsút északi határában mindig fontos közlekedési csomópont volt. Az alábbi képeken madártávlatból láthatjuk, hogy az évszázadok során hogyan alakult az útelágazás. Ami soha nem változott az idők során, az a Csákvári út és Fő út találkozásánál álló kőkereszt, rajta a megfeszített Jézussal, aki rendíthetetlen nyugalommal és méltósággal szemléli az idő múlását.

Noll Zoltán

Katonai felmérés (1941)

Katonai légi felvétel (1984)

Tour de Hongrie, Felcsút (2022)

Kőkereszt

Évkerék

Mészáros László polgármester július hónap legalább 70 esztendő megélt születésnapjait is köszöntötte.

Papp Istvánné Erzsébet a 85., Schmidt Istvánné Judit a 76., F. Kiss Lajosné Mária a 73., Héring Terézia a 75., Marácz Lászlóné Piroška a 85., dr. Györgyi Viktor István a 79., Uri Hajnalka a 76., Palotás Kálmán a 88., Litter Lászlóné Erzsébet a 84., Noll Zoltán Lászlóné Erzsébet a 70., Polyák Jánosné Erzsébet a 75., Léránt István a 79., Nagy János a 74., Schmidt Jánosné Erzsébet a 74., Vörös József a 75., Kelemen Mihályné Mária a 84., Fogarasi József Sándor a 74., Kovácsné Tokodi Ildikó a 70. születésnapját ünnepelte.

Hirdetésméretek

1/10 fekvő:	90x50 mm
2/10 álló:	90x105 mm
2/10 fekvő:	184x50 mm
1/4 álló:	90x131 mm
1/4 fekvő:	184x63 mm
1/2 fekvő:	184x131 mm
1/2 álló:	90x268 mm
1/1 tükör:	184x268 mm
1/1 kifutó:	210x297mm
	+ 5-5 mm kifutó

Műszaki kereskedés nyílt az Agro-Felcsút Kft.-nél

A környék legnagyobb raktárkészletével várjuk kedves vásárlóinkat!

Agro-Felcsút Kft.
Telefon: 06 20 284 9076
Cím: 8086 Felcsút, Fő u. 1.
E-mail: kozpont@agro-felcsut.hu

VÁL-VÖLCYE PÉKSÉG ÉS HENTESÜZLET

Kínálatunk:

- sertéshús • baromfi • húskészítmények
- pékáru • tejtermék • üdítő • szárazáru

Nyitvatartás:
H-P: 05.30-18.00
Szombat: 05.30-14.00
Vasárnap: Zárva

8087 Alcsútdoboz, Béke utca 1.
Tel.: 06-20/535-0503
facebook.com/valvolgyepeksseg

SZERETETTEL VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Friss tojást, roppanós almát és édes almalét egy helyről a termelőtől, Felcsút Szúnyogpusztán a tojóházánál.

PÁK-TO Kft.
Tel.: +36 22 701 966
www.jotojas.hu

Péntekenként is vár az Alcsútdoboz Kalandpark!

Ha aktív kikapcsolódást kerestek, várunk szeretettel az Alcsútdoboz Kalandparkban! Minden pénteken, szombaton és vasárnap várjuk a bátor kalandorokat egy izgalmas mászásra, 10:00 - 18:00 óráig!

20 fő feletti csoportokat hétfőtől csütörtökig is fogadunk. Bejelentkezés: +36 20 387 4613

alcsutikalandpark | www.alcsutikalandpark.hu | +36 20 387 4613

R-KÖRD

Vasúti biztosítóberendezés, távközlés és erősáram tervezése, kivitelezése

Konferenciák, rendezvények, lakodalmak kiváló helyszíne, a festői Alcsúti Arborétum mellett.

Keresse fel éttermünket is!
www.puskashotel.hu
info@puskashotel.hu
foglalas@puskashotel.hu
Telefon: 22-701-017

Közérdekű információk

Bicskei Járási Hivatal – ügyfélfogadás

2060 Bicske, Szent István u. 7-11., tel.: 06-22/795-820

Járási hivatalvezető: Szabó Gábor

A járáshoz tartozó települések: Alcsútdoboz, Bicske, Bodmér, Csabdi, Csákvár, Etyek, Felcsút, Gánt, Máty, Óbarok, Szár, Tabajd, Újbarok, Vértesacsa, Vértesboglár
E-mail: hivatal.bicske@fejer.gov.hu

Kormányablak osztály – ügyfélfogadás

Osztályvezető: Vakánné Petrovics Ildikó

Központi telefonszám: 06-22/795-948

hétfő, szerda: 8.00–18.00

kedd: 7.00–15.00

csütörtök: 8.00–16.00

péntek: 8.00–11.00

Földhivatal – ügyfélfogadás

hétfő, szerda: 8.00–14.00 és 13.00–15.00

csütörtök: 8.00–11.00 csak kamarai tagoknak

péntek: 8.00–11.00

Hatósági és Gyámügyi Osztály – ügyfélfogadás

hétfő, szerda: 8.00–16.00

péntek: 8.00–12.00

Foglalkoztatási Osztály – ügyfélfogadás

hétfő, szerda, csütörtök: 8.00–14.00

péntek: 8.00–12.00

Kihelyezett NAV-ügyfélszolgálat

csütörtök: 13.00–15.00

Tessely Zoltán országgyűlési képviselő fogadóórája

2060 Bicske, Szent István út 1.

páros héten: szerda: 16.00–18.00

páratlan héten: csütörtök: 10.00–12.00

Önkormányzati Hivatal – ügyfélfogadás

8086 Felcsút, Fő utca 75., tel.: 06-22/594-036

Ügyfélfogadási rend:

hétfő, szerda: 8.00–16.00

péntek: 8.00–12.00

Polgármesteri fogadóórák

Tel.: 06-22/594-036

hétfőn 8.00 órától (előzetes időpontfoglalás szükséges)

Faluház és Községi Színtér

8086 Felcsút, Fő utca 137., tel.: 06-22/594-368

E-mail: faluhaz@felcsut.hu

Szarvas Józsefné: 06-70/450-8704

Csatlós Horváth Brigitta: 06-22/594-368

Nyitvatartás:

hétfő: 7.00–17.30

kedd, szerda, csütörtök: 7.00–16.00

péntek: 7.00–15.00

Háziorvosi rendelő (Faluház)

Dr. Ficzer Ferenc háziorvos

hétfő, szerda: 12.00–15.00

kedd, csütörtök: 9.00–12.00

péntek: 8.00–12.00

Az orvosi rendelő a 06-22/594-072-es telefonszámon és a felcsut.rendelo@gmail.com e-mail címen érhető el.

Háziorvosi ügyeleti ellátás

2060 Bicske, Kossuth tér 17.

(Bejárat a rendelő oldalánál található ajtón, csengetni kell.)

Telefonszám (Fejér vármegyében): 1830

Hétköznap: 16.00 és 22.00 között

Hétvégén és ünnepnapon: 8.00 és 14.00 között

Sürgősségi ügyeleti vagy mentőellátás

Központi ügyeleti telefonszám: 1830

Egységes segélyhívó rendszer: 112 (mentők)

Hétköznap: 22.00 és 8.00 között

Hétvégén és ünnepnapon: 14.00 és 8.00 között

Telephelyek:

8000 Székesfehérvár, Hunyadi u. 2.

2400 Dunaújváros, Vasmű u. 10.

2030 Érd, Szabadság tér 9.

Védőnői szolgálat (Faluház)

8086 Felcsút, Fő u. 137.

Makai Kinga védőnő: 06-30/970-8517

szerda: 9.00–11.00 (orvossal közösen), 11.00–13.00 (önállóan)

Gyógyszertár (Faluház)

8086 Felcsút, Fő u. 137., tel.: 06-22/252-550

Nyitvatartás: a háziorvosi rendelő nyitvatartása szerint, rendelési időben.

Posta

8086 Felcsút, Fő utca 73., tel.: 06-22/594-049

Nyitvatartás hétfőtől péntekig 8.00 és 16.00 között

Könyvtári, Információs és Községi Hely

8086 Felcsút, Fő u. 68.

Könyvtárvezető: Szecsódi Zsoltné

Tel.: 06-70/338-4814

E-mail: szecsodiszuza@freemail.hu

Nyitvatartás:

hétfő, szerda, csütörtök: 8.00–16.00

kedd: 14.00–18.00

péntek: 9.00–14.00

szombat: ügyeleti időpontegyeztetéssel

Bicskei Rendőrkapitányság

2060 Bicske, Kísfaludy u. 56., tel.: 06-22/566-020

E-mail: bicskerk@fejer.police.hu

Sürgős esetben hívható: 112

Körzeti megbízott

8086 Felcsút, Fő u. 191., Gáfor János: 06-30/128-3581

Polgárőrség

8086 Felcsút, Fő utca 75., tel.: 06-30/248-9609

Felcsút Biztonságért Polgárőr Egyesület

Elnök: Kiss József

Tevékenységi terület: Felcsút bel- és külterület

Esély Gyermekjóléti Alapítvány

8086 Felcsút, Fő u. 68., tel.: 06-70/450-8733

Fogorvosi rendelő

Dr. Hargitai Egészségügyi Közhasznú Nonprofit Kft.

(Az egészségbiztosítóval szerződésben álló rendelő.)

Rendel: Dr. Hargitai László fogszakorvos

Rendelési idő:

Alcsútdobozon: tel.: 06-22/353-250 (Csak előjegyzéssel!)

hétfő: 11.00–17.30

kedd: 7.00–8.00 – elsősegély

csütörtök: 7.00–10.00 – iskolafogászat

7.00–8.00 – elsősegély

péntek: 10.30–17.30

Felcsúton: tel.: 06-22/668-224

Időpontkérés szükséges, rendelési idő előtt egy órával és

rendelési idő alatt 16.00 óráig!

szerda: 10.30–17.30

Alcsútdobozai rendelő – prevenciósi rendelés:

hétfő, péntek: 9.30–11.00

Felcsúti rendelő:

szerda: 9.00–10.30 (Csak előjegyzéssel!)

Falugazdász

Gyenes Péter: 06-70/490-6170

Közjegyző

2060 Bicske, Szent István út 35.

Dr. Poszavec Rita: 06-22/566-440

E-mail: iroda.bicske@kozjegyzo.hu

poszavec.rita@kozjegyzo.hu

Nyitvatartás:

hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8.00–12.00, 13.00–15.30

péntek: 8.00–12.00

Felcsúti Hírlap

A Felcsúti Önkormányzat hivatalos, ingyenes hírlevele, megjelenik havonta harminckét oldalon, 900 példányban. Nyilvántartásba véve a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által 163/2233/3/2011. számon.

Felelős kiadó: dr. Sisa András jegyző – **Kiadja:** Felcsút Község Önkormányzata – **Hirdetésfelvétel:** titkarsag@felcsut.hu

Kéziratleadás: 30/126-0540; nagyeniko@felcsut.hu – **Terjesztési észrevételek:** muszak@felcsut.hu